

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Μεσούντος του Τριωδίου το Λύκειο των Ελληνίδων Αργοστολίου πραγματοποίησε, όπως είχε εξαγγείλει, δύο εκδηλώσεις για παιδιά βιωματικού- διαδραστικού χαρακτήρα, στις οποίες πήραν μέρος επιπλέον οι δάσκαλοι και οι γονείς τους. Στόχος των εκδηλώσεων ήταν η ενημέρωση των παιδιών, με τρόπο διασκεδαστικό και ευχάριστο, για το νόημα των Αποκριών, την προέλευσή τους, τη μάσκα και τη μεταμφίεση, το κομιτάτο και την οργάνωση των καρναβαλικών εκδηλώσεων, τους χορούς, τις διατροφικές συνήθειες των ημερών και πώς αυτές συνδέονται με τη νηστεία του Πάσχα. Και οι δύο εκδηλώσεις έγιναν στο θέατρο Αργοστολίου «Ο Κέφαλος», πλαισιωμένες από την έκθεση αποκριάτικης φορεσιάς και φωτογραφίας του Δήμου Αργοστολίου, που αποτελεί από μόνη της μια εξαιρετική αισθητική και εκπαιδευτική εμπειρία.

Η πρώτη εκδήλωση πραγματοποιήθηκε το **Σάββατο, 18 Φεβρουαρίου 2023**, και σ' αυτήν συμμετείχαν κυρίως παιδιά των χορευτικών μας τμημάτων. Η δεύτερη εκδήλωση έγινε τη **Δευτέρα, 20 Φεβρουαρίου 2023**, για παιδιά του Δημοτικού σχολείου. Εκτιμούμε ότι και στις δύο εκδηλώσεις τα παιδιά που συμμετείχαν αλλά και οι μεγάλοι έμαθαν σημαντικά πράγματα, συνεργάστηκαν μεταξύ τους και συνεόρτασαν. Στο τέλος κάθε εκδήλωσης προσφέρθηκε σε όλους και όλες το παραδοσιακό ρυζόγαλο, που με πολλή αγάπη ετοίμασαν οι κυρίες του Διοικητικού συμβουλίου.

Τώρα, προετοιμάζουμε τη συμμετοχή μας **στη νυχτερινή παρέλαση**, που θα γίνει την **Παρασκευή, 24 Φεβρουαρίου 2023, ώρα 07:00 μ. μ.**, με ένα θαυμάσιο θέμα: «**Πάρε ομπρέλα στη βροχή**». Και σ' αυτή την εκδήλωση καλούμε όλα τα παιδιά να συμμετέχουν με τους γονείς και τους φίλους τους. Όσοι και όσες, λοιπόν, αποφασίσουν να συμμετέχουν με την ομάδα μας καλούνται την Τετάρτη, 22 Φεβρουαρίου 2023, και ώρα 06:00 το απόγευμα, στο Πνευματικό Κέντρο της Ιεράς Μητρόπολης Κεφαλληνίας, προκειμένου να στολίσουμε τις ομπρέλες και να κανονίσουμε τις τελευταίες λεπτομέρειες. Παρακαλούνται οι μεγάλοι να έχουν μαζί τους, εκτός από την ομπρέλα τους, βελόνι, κλωστή και ψαλίδι. Όλοι θα προμηθευτούν την ατομική τους σφουρίχτρα.

Ανακοινώνουμε, επίσης, ότι προχωρούν οι προετοιμασίες για το άρμα της άνοιξης, με το οποίο παραδοσιακά ανοίγει η παρέλαση της τελευταίας Κυριακής της Τυρινής. Η Άνοιξη

έχει επιλεγεί καθώς και οι όμορφες συνοδοί της, οι Ώρες. Μαζί τους θα είναι ο Έρωτας με τις σαΐτες και τα βέλη του.

Αντίστοιχα, προχωρούν οι προετοιμασίες για τον μεγάλο χορό της **Κυριακής, 26 Φεβρουαρίου 2023, ώρα 09:00 μ. μ., στον «Μύθος»**, στα Τραυλιάτα, σε συνδιοργάνωση με τον Δήμο Αργοστολίου. Αισθανόμαστε ιδιαίτερη χαρά, που μετά από μία περίοδο διακοπής, ο χορός μας, που γινόταν ανελλιπώς από την εποχή ανασύστασης του Λυκείου μας, το 1953, θα επαναληφθεί. Κάνοντας μια σύντομη αναδρομή, αναφέρουμε ότι τα πρώτα χρόνια ο χορός ήταν «μασκέ» και λάμβανε χώρα σε φημισμένες αίθουσες του τόπου μας, όπως White Rocks, Mediterranee, Lorenzo, Μαρόκο, Νούφαρο, ΑΘΗΝΑ, Galaxy, Μύθος, Capitol κ.ά. Τον φετινό χορό μας θα πλαισιώσουν μουσικά οι αδερφοί Καραβιώτη με την οκταμελή ορχήστρα τους. Σας καλούμε, λοιπόν, όλους και όλες να φορέσετε, εάν επιθυμείτε, το αποκριάτικο κουστούμι και τη μάσκα σας και να έρθετε.

Σας περιμένουμε.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΕΥΡΩΠΗ ΜΟΣΧΟΝΑ – ΜΑΡΑΓΚΑΚΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΧΡΙΣΤΟΘΕΑ ΚΟΣΜΑΤΟΥ

Παρατίθενται:

- 1.Κείμενο με θέμα: «Αποκριές, μάσκα και μεταμφίεση»
- 2.Φωτογραφικό υλικό από τις παραπάνω εκδηλώσεις : [\(1\) ΛΥΚΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ | Argostólion | Facebook](#)

ΑΠΟΚΡΙΕΣ, ΜΑΣΚΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΜΦΙΕΣΗ

Διονυσία. Κουμαριώτη

Συνέφορος Α.Ε.Α.

Ακούμε συχνά αυτές τις μέρες τις λέξεις Καρναβάλι, Αποκριές, Τριώδιο. Τι σημαίνουν όμως οι λέξεις και ποια είναι η σχέση μεταξύ τους; Ας αρχίσουμε από το τελευταίο. Και τα τρία έχουν σχέση με τον χρόνο. Είναι η προετοιμασία που κάνουν οι χριστιανοί για το Πάσχα: Διώχνουμε μακριά από την ψυχή μας την υπεροψία. Μετανιώνουμε για ό, τι κακό έχουμε κάνει. Ζητούμε συγγνώμη και επανορθώνουμε. Τέλος, προετοιμάζουμε το σώμα μας για τη νηστεία του Πάσχα που θα ακολουθήσει.

Μάλιστα, η λέξη Τριώδιο, που ακούμε αυτές τις μέρες, αναφέρεται σε όλη την περίοδο της Σαρακοστής και τις τρεις προηγούμενες εβδομάδες, αρχίζοντας από την Κυριακή του «Τελώνου και του Φαρισαίου» (5 Φεβρουαρίου). Ακολουθεί η «Κυριακή του ασώτου» (12 Φεβρουαρίου) και η Κυριακή της «Απόκρεω» (19 Φεβρουαρίου). Από την επόμενη Δευτέρα, 20 Φεβρουαρίου, ως και την Κυριακή της Τυρινής συνηθίζονται φαγητά που γίνονται με γάλα και αυγά. Έτσι, οι Χριστιανοί ετοιμάζονται σιγά-σιγά για τη νηστεία, που αρχίζει την Καθαρά Δευτέρα (27 Φεβρουαρίου). Αυτή η αναφορά στις εκκλησιαστικές παραδόσεις είναι απαραίτητη, γιατί Αποκριά σημαίνει απέχουμε από το κρέας. Το ίδιο ακριβώς λέει και η λέξη Καρναβάλι, μόνο που αυτή προέρχεται από τα λατινικά carne, που σημαίνει κρέας, και levare, που σημαίνει σηκώνω, «αίρω», καταργώ. Η λέξη Τριώδιο, πάλι, σημαίνει επί λέξει τρεις ωδές. Είναι ένα βιβλίο ύμνων της εκκλησίας, που ψάλλονται από την Κυριακή του «Τελώνου και του Φαρισαίου» ως το Μέγα Σάββατο.

Όμως, χιλιάδες χρόνια πριν, αυτή ακριβώς την εποχή, άνθρωποι από διαφορετικούς πολιτισμούς σε όλον τον κόσμο γιόρταζαν τον ερχομό της άνοιξης. Με χορούς και τραγούδια, μεταμφιεσμένοι σε άγρια ζώα, ζητούσαν να εξορκίσουν το θεό της βλάστησης, γιατί από την ανθοφορία και τους νέους καρπούς εξαρτιόταν η τροφή και η ύπαρξή τους. Από τότε μέχρι σήμερα, οι άνθρωποι, υπακούοντας σε πανάρχαια έθιμα, γιορτάζουν τη ζωή και την αναγέννηση της φύσης, μέσα από τραγούδια, χορούς και πειράγματα. Αισθάνονται την ανάγκη να ξεφύγουν από τις έγνοιες της καθημερινότητάς τους, να γίνουν για λίγο κάποιος άλλος. Σ' αυτό τους βοηθάει η μάσκα και η μεταμφίεση.

Αν σκεφτούμε λίγο, θα δούμε ότι αλληλένδετη με τον εαυτό μας είναι η μάσκα τόσο αληθινή όσο και εμείς. Μάσκα φορούμε κάθε μέρα, έλεγε ένας φιλόσοφος του περασμένου αιώνα, ο πραγματικός εαυτός μας είναι η «σκιά». Εννοούσε με αυτό ότι οι άνθρωποι είναι δέσμιοι των κοινωνικών συμβάσεων και των πολλαπλών ρόλων, που καλούνται να παίξουν στην κοινωνία. Σ' αυτή την περίπτωση, η απόκρυψη του πραγματικού εαυτού μας, η μεταμφίεση, μας προστατεύει από δυσάρεστα συναισθήματα και μας επιτρέπει να ζούμε καλά με τους άλλους. Άλλωστε, πολιτισμός δεν είναι τίποτε άλλο από την προσπάθεια του ανθρώπου να ελέγξει τα ένστικτά του και να τιθαसेύσει τις δυνάμεις της φύσης.

Η απόκρυψη, όμως, του πραγματικού εαυτού μας δε γίνεται μόνο από συμφέρον και υπολογισμό. Κάποιες φορές, μας προσφέρει συναισθήματα θετικά: χαρά, ικανοποίηση από τη

ζωή, έκρηξη δημιουργικότητας, ενθουσιασμό, αυτό που λέμε ψυχική «ευφορία». «Ευφορία» σημαίνει καρποφόρα γη, γόνιμο έδαφος. Όπως η γη, έτσι και η ψυχή μας με το παιχνίδι της φαντασίας ανθίζει. Είναι η ίδια η χαρά της δημιουργικότητας που μας κάνει αυτομάτως να αισθανόμαστε καλύτερα.

Πανάρχαιη ανάγκη, επομένως, η «στολή», η προσποίηση πως είμαστε κάποιος άλλος. Συνδέθηκε η τάση αυτή στην παράδοσή μας με το Καρναβάλι. Ίσως γιατί και οι αρχαίοι πρόγονοί μας έτσι γιόρταζαν μια παρόμοια γιορτή, για να τιμήσουν το θεό Διόνυσο. Μάλιστα, συνέπιπτε η γιορτή αυτή, όπως είπαμε, με την αρχή της άνοιξης. Υποδεχόταν την αναγέννηση της φύσης με ξέφρενα γλέντια και χορούς, μεταμφιεσμένοι με δέρματα ζώων και με πρόσωπα αγνώριστα, βαμμένα με καπνό και την «τρυγία», του κρασιού το κατακάθι. Εδώ πρέπει να πούμε ότι απ' αυτή τη γιορτή ξεπήδησε το θέατρο, γιατί ποια άλλη τέχνη μας βοηθάει να βγούμε από τον εαυτό μας και να ρθούμε στη θέση του άλλου περισσότερο; Γι' αυτό και οι ηθοποιοί, όλοι ερασιτέχνες, φορούσαν μάσκες και κοστούμια ανάλογα με τον ρόλο τους. Οι μάσκες αυτές ήταν φτιαγμένες από δέρμα ή από κομμάτια υφάσματος και γύψο, η καθεμιά προσαρμοσμένη στο πρόσωπο του συγκεκριμένου υποκριτή. Γι' αυτό το λόγο, οι αυθεντικές μάσκες που χρησιμοποιούσαν στο αρχαίο θέατρο δε σώθηκαν. Τα πηλίνα προσωπεία, που έφθασαν σε μας ως σήμερα, είχαν ως προορισμό να διακοσμήσουν χώρους του θεάτρου ή σπίτια ανθρώπων που είχαν σχέση με την τέχνη.

Σ' αυτό το σημείο, μια που αναφερθήκαμε στην ιστορία της μάσκας και του αποκριάτικου κουστουμιού, αξίζει να μιλήσουμε για την ιταλική *Commedia del' arte*, καθώς σχετίζεται με το θέατρο και μας έδωσε χαρακτηριστικούς τύπους και δημοφιλείς αποκριάτικες φορεσιές ακόμη και σήμερα. Σε όλη τη διάρκεια του Μεσαίωνα, λοιπόν, οι χριστιανοί γιόρταζαν τις τρεις πρώτες εβδομάδες του Τριωδίου με χορούς μεταμφιεσμένων. Μια ομάδα τέτοιων μεταμφιεσμένων τον 16ο αιώνα, στη Βενετία, είχε την έμπνευση να παίξει μια παντομίμα μπροστά στο παλάτι του Δόγη. Στον Δόγη άρεσε η παράσταση κι έτσι γεννήθηκε μια νέα μορφή θεάτρου, η *Commedia dell' arte*. Παίρνοντας τα θέματά της από την καθημερινή ζωή, σατίριζε τους νεόπλουτους εμπόρους, τις επαρχιώτισσες υπηρέτριες και τους φαντασμένους λογίους της εποχής.

Όλοι έχουμε δει τα χαρακτηριστικά κοστούμια τους σε παλιές φωτογραφίες αποκριάς: οι δυο ερωτευμένοι νέοι (*innamorati*), η Κολομπίνα, η υπηρέτρια, ο Πανταλόνε, ο νεόπλουτος έμπορος, ο πολύξερρος Ντοτόρε Γκρατσιάνο, ο Καπιτάνε, που καυχιέται για τα κατορθώματά του, ο Αρλεκίνος, ο πονηρός υπηρέτης, ο Μπριγκέλλα Σπετζοφιόρος, ο καβγατζής, και τέλος, ο συναισθηματικός και πανέξυπνος Πιερρώτος ή Πεντρολίνο. Πολλοί απ' αυτούς τους τύπους πέρασαν στις κρητικές κωμωδίες του 16ου αιώνα.

Μάσκες, σκιές και Καρναβάλι: Περίοδος γλεντιού και περισυλλογής. Αφήνουμε ελεύθερο τον εαυτό μας να χαρεί και τον ελέγχουμε συγχρόνως για τα παραπτώματα και τις κακίες του. Πώς συνδυάζονται αλήθεια τόσο ανόμοια πράγματα; Μήπως, όμως, δεν είναι έτσι και η ζωή μας και- κατά βάθος- εμείς οι ίδιοι; «Οι άνθρωποι είναι φτιαγμένοι από φως κι από σκιά», έλεγε ένας μεγάλος Ρώσος συγγραφέας, ο Λέων Τολστόι. Το Καρναβάλι είναι γιορτή της ανθρώπινης φύσης στην ολότητά της.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Ιωαννίδης, Γιώργος, http://users.sch.gr/geioanni/sel-politismos/sel_THEATRO/3=KOMM.htm, 13-02-2023

-Commedia dell' arte-The Italian comedy, <http://www.italiancarnival.com/index.php> ,13-02-2023

-Κακριδή, Φ. Ι. 2012. Αρχαία ελληνική κωμωδία, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

-Ταμπάκη Α., Σπυριδοπούλου Μ., Αλτουβά Α. 2015. Ιστορία και δραματολογία ευρωπαϊκού θεάτρου. Από την Αναγέννηση στον 18ο αιώνα, Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.

